**2016D28505**

# INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Economische Zaken over de informele Energieraad op 12 en 13 juli 2016.

De voorzitter van de commissie,
Vermeij

De adjunct-griffier van de commissie,
Thomassen

**Inhoudsopgave** **blz.**

| | | |
|---|---|---|
| I | Vragen en opmerkingen vanuit de fracties | 2 |
| | Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie | 2 |
| | Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie | 2 |
| | Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie | 3 |
| | Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie | 4 |
| II | Antwoord/Reactie van de Minister | 4 |
| III | Volledige agenda | 4 |

## I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

### Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele bijeenkomst van de Europese energieministers, de informele Energieraad, die op 12 en 13 juli onder Slowaaks voorzitterschap zal plaatsvinden in Bratislava.
Tijdens een gecombineerde sessie zullen de Europese milieu en energieministers van gedachten wisselen over duurzame financiering en governance met het oog op het bereiken van de EU klimaat- en energiedoelen, zo lezen deze leden. Verder lezen zij in de geannoteerde agenda dat de lidstaten uiterlijk eind 2019 een nationaal energie- en klimaatplan voor de periode 2012–2030 moeten indienen. De leden van de VVD-fractie vragen de Minister om het Nederlandse plan vooraf aan de Kamer voor te leggen.
Zij lezen dat er tijdens de Energieraad van gedachten gewisseld gaat worden over de ontwikkeling van energieprijzen in Europa en de invloed van de energieprijzen op het concurrentievermogen. Deze leden hebben al eerder het belang hiervan aangegeven en kunnen zich dan ook vinden in de conclusies van de Commissie zoals beschreven in de op 14 februari 2016 aan de Kamer gestuurde brief van de Minister. (TK 33 858, nr. 3) De leden van de VVD-fractie hechten belang aan een goed werkende interne energiemarkt binnen Europa. Zij vragen de Minister zich in te blijven zetten voor regionale samenwerking op energiegebied. Deze leden zien voor liquefied/liquid natural gas (LNG) een belangrijke rol bij onze energievoorzieningszekerheid. De kustlanden van Europa kunnen LNG makkelijk importeren en verspreiden over Europa zodat de landen in Europa niet afhankelijk zijn van een enkele leverancier voor hun warme douche of hun warme prak. Een diversificatie van energievoorzieningen dragen bij aan een betrouwbare en betaalbare energievoorziening. Maar de markt is voor de leden van de VVD-fractie aan zet. Lidstaten moeten zorg dragen voor de kaders waarbinnen marktpartijen kunnen zorgen voor een betrouwbare, betaalbare en schone energievoorziening. Deze leden vragen de Minister zich sterk uit te spreken tegen niet-marktgebaseerde maatregelen.

### Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda. Deze leden hebben nog een aantal vragen en opmerkingen.
Is het waar dat er tijdens de informele milieu en Energieraad in Bratislava geen formele besluitvorming zal zijn? Wat betekent dit voor de delegatie die naar Bratislava wordt gestuurd? Wie gaan er precies naar Bratislava?

Hoe kijkt de Minister terug op het afgelopen halfjaar dat Nederland voorzitter was van de Energieraad? Welke zaken zijn bereikt en welke niet? Aan wie worden de nationale energie- en klimaatplannen voor 2021–2030 precies voorgelegd? Wie toetst de plannen op haalbaarheid en in hoeverre ze aansluiten bij de afspraken van COP21?
Waaruit gaan de uitgebreide wetgevingsvoorstellen bestaan om de Europese elektriciteitsmarkt te verbeteren? Gaat dit tot veranderingen leiden voor de Nederlandse energiebedrijven en de Nederlandse consument? Zo ja, welke? Wanneer zijn deze wetgevingsvoorstellen van de Europese Commissie te verwachten?
Waarom is de productieketen van medische isotopen kennelijk nu niet kostendekkend? Wat zijn de eventuele gevolgen hiervan? Wat zal er besproken worden tijdens de triloog gesprekken onder het Slowaakse voorzitterschap over de herziening van de richtlijn energielabelling? Waaruit bestaan de principiële bezwaren van Slovenië tegen de ex ante toetsing van gascontracten door de EC? In welke regionale groep is Nederland ingedeeld als het gaat om regionale samenwerking ten behoeve van de leveringszekerheid van gas? Hoe moeten private partijen worden gecompenseerd? Uit wie bestaat de Gas Coördinatie Groep? Waarom zijn er maar liefst 109 gecertificeerde transmissiesysteembeheerders? Welk gedeelte daarvan is volledig ontvlecht, welk gedeelte heeft een ITO en welk gedeelte heeft een ISO?

**Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie**

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele energieraad op 12 en 13 juli 2016 en het verslag van de vorige energieraad. Hierover hebben deze leden nog vragen.
Zij lezen in het verslag over de bespreking van de notitie over medische isotopen. Deze leden zijn de Minister erkentelijk voor de notitie van het voorzitterschap over de markt voor medische isotopen. De leden van de CDA-fractie vragen of de Minister in navolging van de notitie bereid is om het voortouw te nemen of in ieder geval het onderzoek naar de markt voor medische isotopen dat nu wordt opgezet door de Europese Commissie met betrokken lidstaten te ondersteunen?
Zij vragen de Minister of zijn inzet zich naast vereenvoudigde rapportageverplichtingen ook richt op mechanismen voor het harmoniseren van de nationale inzet op het gebied van stimulering van duurzame energie.
Deze leden lezen dat bij de komende informele energieraad gesproken zal worden over de financiering van de energietransitie en het governancesysteem voor de
Energie Unie. De leden van de CDA-fractie vragen ten aanzien van het emissions trading system (ETS) hoe de Minister aankijkt tegen de verhouding tussen het vrijgeven van emissies, bedoeld voor het innovatiefonds, en de gewenste werking van de marktstabiliteitsreserve? Zo ja, op welke wijze kan de tegenwerking tussen vrijgeven van emissies in het innovatiefonds en de werking van de marktstabiliteitsreserve worden voorkomen, zo vragen deze leden?
Deze leden vragen ten aanzien van de strategie voor vloeibaar gas of het de inzet van de Minister is om een grotere diversificatie van aanbieders in de markt mogelijk te maken? Is de Minister voornemens om meer aanbieders en concurrentie mogelijk te maken door ervoor te pleiten om zogenaamde Third Party Acces (TPA) uitzonderingen te voorkomen en terug te brengen?

**Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie**

De leden van de GroenLinks-fractie hebben de geannoteerde agenda voor de informele Energieraad op 12 en 13 juli gelezen en blijven zich zorgen maken over de grote rol die LNG en gas worden toegedicht voor de toekomstige energievoorziening. Ze vragen hoe dit zich verhoudt tot recente onderzoeken, die laten zien dat juist een grotere inspanning nodig is om de klimaatdoelstellingen te halen. Met name de kans op methaanlekkages uit gasopslagen en bij op- en overslag van LNG baart de leden van GroenLinks zorgen. Volgens TNO worden methaanemissies bijvoorbeeld al 20 jaar niet meer gemeten in Nederland. Graag een reactie van de Minister.

De Minister benadrukt het belang van een goed werkende Europese markt, deze leden onderschrijven dit belang maar tekenen daarbij aan dat juist de elektriciteitsmarkt zich goed leent voor een versnelde overschakeling op duurzame energie. Gelet op het recente rapport van CAN Europe over grensoverschrijdende gezondheidseffecten van kolencentrales vragen de leden van de GroenLinks of de Minister bereidt is om in Europees verband aanvullende maatregelen te bepleiten gericht op de meest vervuilende energiecentrales. Te denken valt aan een zogenaamde performance standard rate, waarbij de maximale hoeveelheid $CO_2$ per kilowattuur gelimiteerd wordt. Naar de mening van deze leden is dat noodzakelijk, zolang de prijsprikkel van ETS onvoldoende is om te komen tot decarbonisatie van de elektriciteitsvoorziening. Graag een reactie van de Minister hierop.

**II Antwoord/Reactie van de Minister**

**III Volledige agenda**

**Geannoteerde Agenda informele Energieraad 12–13 juli 2016**
Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 24 juni 2016 – 21 501-33, nr. 608

**Verslag van de Energieraad op 6 juni 2016**
Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 21 juni 2016 – 21 501-33, nr. 606

**Antwoorden op vragen van de commissie over geannoteerde agenda van de Energieraad op 6 juni 2016**
Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 1 juni 2016 – 21 501-33, nr. 602

**Antwoorden op vragen van de commissie over de geannoteerde Agenda van de Energieraad op 6 juni 2016**
Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 29 juni 2016 – 21 501-33, nr. 609